בס"ד

אֱלִיהוּ הַנָּבִיא

"אִישׁ חָסִיד הָיָה"

הָאוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ

כיתות א' - פנחס - תשע"ג

"תלמוד תורה "כלל חסידי
מודיעין עילית

אִישׁ חָסִיד הָיָה

מַעֲשֶׂה בְּאִישׁ חָסִיד אֶחָד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ מָזוֹן וּפַרְנָסָה כְּדֵי חַיּוּתוֹ, כָּל הַיּוֹם הָיָה יוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה בְּבֵיתוֹ (וְלֹא בְּבֵית הַמִּדְרָשׁ) שֶׁלֹּא יָבוֹא לִידֵי בּוּשָׁה. לְפִי שֶׁלֹּא הָיוּ לוֹ בְּגָדִים לְלָבְשָׁם, הֶחָסִיד הַזֶּה הָיָה מֻקָּף בְּאִשָּׁה חֲשׁוּבָה וְגַם בַּחֲמִשָּׁה בָּנִים.

בְּאֶחָד הַיָּמִים כְּשֶׁגָּבְרָה הָעֲנִיּוּת בְּבֵיתָם, אָמְרָה לוֹ אִשְׁתּוֹ, אָסוּר לְהִתְיָאֵשׁ יוֹתֵר, וְעָלֶיךָ לָצֵאת לְחַפֵּשׂ פַּרְנָסָה, וְכִי אֶפְשָׁר לִחְיוֹת בְּלֹא לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבְלֹא בֶּגֶד לִלְבּוֹשׁ, בְּעֵירֹם וּבְחֹסֶר כֹּל, הַרְבֵּה תּוֹרָה לָמַדְתָּ וְהַבָּנְתָּ לְפִי שֶׂיְּגַעְתָּ בָּהּ, מָתַי תַּעֲשֶׂה גַּם לְבֵיתְךָ הֲלֹא אֵין כְּבָר מַה לֶּאֱכוֹל.

זֹאת הִיא עֲצָתִי: תִּמַּהֵר וְתִזְדָּרֵז כְּאִישׁ מְזֻיָּן, וְתֵצֵא מִיָּד לַשּׁוּק, וַהֲשֵׁם הַשּׁוֹכֵן בַּמְּרוֹמִים הַחֲנוּן וְהָרַחוּם, אוּלַי יִגְמֹל עִמָּנוּ חֶסֶד בְּרֹב רַחֲמָיו, שֶׁהֲרֵי מַשְׁפִּיעַ הוּא טוֹבָה לַמְקַוִּים אֵלָיו וּמָגֵן עֲלֵיהֶם, וְאֶת רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה.

עָנָה לָהּ בַּעֲלָה הֶחָסִיד: הֵן אֱמֶת שֶׁעָצַתְךְ הִיא אֲמִתִּית וּמְלֵאָה חָכְמָה, אַךְ אֵינִי יָכֹל לְהַסְכִּים אֵלֶיהָ מִשְּׁתֵּי סִבּוֹת, א. כְּשֶׁאֵצֵא לַשּׁוּק אֶהְיֶה לְבוּשֶׁת וְלִכְלִמָּה לְעֵינֵי כֹּל. שֶׁאֵין לִי כְּסוּת וְשִׂמְלָה לְהִתְכַּסּוֹת בָּהּ. ב. אֵין בְּיָדִי שׁוּם חֵפֶץ שֶׁיִּהְיֶה אֶפְשָׁר לִי לְמָכְרָהּ, אֲפִלּוּ חֵפֶץ שֶׁשָּׁוֶה פְּרוּטָה. כְּשֶׁשָּׁמְעָה אֶת טַעֲנוֹתָיו הַצּוֹדְקוֹת מִיַּד מִהֲרָה וְהָלְכָה אֶל הַשְּׁכֵנִים וְשָׁאֲלָה מֵהֶם עֲבוּר בַּעֲלָה מַלְבּוּשִׁים נָאִים וּשְׁלֵמִים, לָבַשׁ הֶחָסִיד אֶת בִּגְדָיו וְשָׂם אֶת בִּטְחוֹנוֹ עַל הַשֵּׁם שֶׁאֲהֵבוֹ, שֶׁהֲרֵי לֹא הָיָה לוֹ מַה לִמְכֹּר, וּבָנָיו הַקְּטַנִּים עָמְדוּ מִיָּד לְהִתְפַּלֵּל לַהֲשֵׁם וְאָמְרוּ: אַל יָשׁוּב הַבַּיְתָה אָבִינוּ הֶעָנִי וְהַנִּדְכֶּה רֵיקָם מִכֹּל, מְבֻיָּשׁ וְנִכְלָם.

הֶחָסִיד הַזֶּה הִסְתּוֹבֵב בַּשּׁוּק בְּתִקְוָה שֶׁהַשֵּׁם יַמְצִיא לוֹ פַּרְנָסָה, וְהִנֵּה מִיַּד נִזְדַּמֵּן לִקְרָאתוֹ אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא, פָּתַח אֱלִיָּהוּ - הַמְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת - אֶת פִּיו וְאָמַר לוֹ: דַּע, שֶׁהַיּוֹם בֶּאֱמֶת תִּתְעַשֵּׁר, אַךְ אֶת זֹאת תַּעֲשֶׂה, אֱמֹר לִי שֶׁאֲכַבֵּד אוֹתְךָ וְיֵדְעוּ הַכֹּל שֶׁאֲנִי עַבְדְּךָ.

וְהַכְרֵז בְּקוֹל גָּדוֹל: לְמִי יֵשׁ בְּדַעְתּוֹ לִקְנוֹת עֶבֶד שֶׁאֵין כְּמוֹתוֹ בְּכָל הָעוֹלָם, וְקַח תְּמוּרָתִי כֶּסֶף לְהִתְפַּרְנֵס בּוֹ, חָשַׁב הֶחָסִיד הַזֶּה: אֵיךְ אוּכַל לְשַׁנּוֹת מִנְהָגִי שֶׁאֲנִי הַרֵי הָעֶבֶד וֵאלֹהִוּ הַנָּבִיא הוּא אֲדֹנִי, וְאִם כֵּן אֵיךְ הָעֶבֶד יִמְכֹּר אֶת אֲדוֹנוֹ, אַךְ אֱלֹהִוּ נָתַן לוֹ לְהַחְסִיד חָכְמָה וּתְבוּנָה בְּלִבּוֹ, וְהֶחָסִיד הֶחֱזִיק בֵּאלֹהִוּ וְהוֹלִיכוֹ לְמָכְרוֹ כְּאִלּוּ הָיָה רַבּוֹ.

וְאָכֵן עָבַר שָׁם סוֹחֵר אֶחָד שֶׁקָּנְאוֹ בְּרָצוֹן לְעֶבֶד, וְשִׁלֵּם תְּמוּרָתוֹ שֶׁמּוֹנֶה מֵאוֹת אֶלֶף זְהוּבִים, וְשָׁאַל אֶת אֱלֹהִוּ, מַה מְלַאכְתֶּךָ? הַאִם מַכִּיר אַתָּה בְּמְלֶאכֶת הַבִּנְיָן, וְהָיָה אִם כֵּן, אֲזַי מִיַּד שֶׁתִּגְמֹר לִבְנוֹת לִי אַרְמוֹן עַל כָּל טְרַקְלִינָיו הֲרֵי אַתָּה מְשֻׁחְרָר.

וְאָכֵן הִסְכִּים אֱלֹהִוּ הַנָּבִיא לְהִתְעַסֵּק בְּמְלֶאכֶת הַבִּנְיָן, וְעָבַד יוֹם אֶחָד עִם כָּל הַפּוֹעֲלִים, וַיהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה [שֶׁהוּא עֵת רָצוֹן שֶׁיִּתְקַבְּלוּ הַתְּפִלּוֹת] זָעַק אֱלֹהִוּ וְהִתְפַּלֵּל אֶל הַשֵּׁם: עַנֵּנִי הַשֵּׁם, שֶׁאַתָּה הֲרֵי עוֹשֶׂה נוֹרָאוֹת, הֲרֵי כָּל מַה שֶׁיָּזַמְתִּי וְנִמְכַּרְתִּי לְעֶבֶד הָיָה רַק לִכְבוֹדְךָ הַשֵּׁם - לְהַרְאוֹת שֶׁאַתָּה מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לַבּוֹטְחִים בְּךָ, וְלֹא לִכְבוֹדִי, וְלָכֵן אַתָּה הַשֵּׁם,

שֶׁהָעוֹלָם כֻּלּוֹ קָנוּי לְךָ לְפִי שֶׁבָּרָאתָ אוֹתוֹ, הַשְׁלֵם נָא אֶת הַבִּנְיָן הַזֶּה, וּמְמֵילָא אֵצֵא לַחֲרוּת, יִכְמְרוּ רַחֲמֶיךָ עָלַי בְּשָׁמְעֶךָ תְּפִלָּתִי כִּי כָּל כַּוָּנָתִי הָיְתָה לְטוֹבָה.

וְאָכֵן מִיָּד שָׁלַח הַשֵּׁם מֵהַשָּׁמַיִם מַלְאֲכֵי רַחֲמִים וְהִתְחִילוּ לִבְנוֹת הַבִּנְיָן, רַבִּים הָיוּ בּוֹנֵי אַרְמוֹן הַמְּלוּכָה וּמִיַּד נִשְׁלְמָה כָּל הַמְּלָאכָה, שָׂמַח הַסּוֹחֵר בִּרְאוֹתוֹ שֶׁנִּגְמְרָה מְלֶאכֶת הַבִּנְיָן, וַהֲרֵי לְפָנָיו מִגְדָּלִים נָאִים וּמְפֹאָרִים - כְּלוּלוֹת יֹפִי, כְּפִי בְּנִיַּת הַבַּנָּאִים מֻמְחִים.

אָמַר לוֹ אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא, יְהִא זָכוּר לְךָ עַכְשָׁו מַה שֶּׁאָמַרְתָּ לִי אֶתְמוֹל, חָפַשְׂנִי בְּחֵירוֹת גְּמוּרָה וּבְרוּרָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַרְתָּ שֶׁתְּשַׁחְרְרֵנִי מֵעֲבוֹדָתִי כְּשֶׁיִּשְׁלַם הָאַרְמוֹן, וְאָכֵן הַסּוֹחֵר קַיֵּם מֵאֲמָרוֹ וְשִׁחְרְרוֹ, וֶאֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא אִישׁ הָאֱמֶת עָף לוֹ לְדַרְכּוֹ. (מֵעְתָּק מִזְּמִירוֹת לְשַׁבָּת הַמְּבֹאָר)

אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא עִם נְבִיאֵי הַבַּעַל בְּהַר הַכַּרְמֶל.

אַחְאָב מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל הָיָה רָשָׁע וְעוֹבֵד עֲבוֹדָה זָרָה, הוּא וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ, וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ אִיזֶבֶל, וְהִיא גַּם כֵּן הָיְתָה רְשָׁעִית גְּדוֹלָה וְהָרְגָה הַרְבֵּה נְבִיאֵי אֱמֶת, עֹבַדְיָהוּ שֶׁהָיָה מְשָׁרֵת בְּבֵית אַחְאָב אֲבָל הָיָה צַדִּיק גָּדוֹל הֶחְבִּיא בַּמְּעָרָה אַחַת מֵאָה נְבִיאֵי אֱמֶת, וּבַמְּעָרָה אַחֶרֶת חֲמִשִּׁים נְבִיאֵי אֱמֶת כְּדֵי שֶׁיַּד אִיזֶבֶל לֹא תִּיגַע בָּהֶם.

פַּעַם אַחַת פָּגַשׁ אַחְאָב אֶת אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא וְאָמַר לוֹ הֲרֵי כָּתוּב בַּתּוֹרָה וְסַרְתֶּם וַעֲבַדְתֶּם וְכוּ' שֶׁאִם עוֹבְדִים עֲבוֹדָה זָרָה אָז לֹא יֵרֵד גֶּשֶׁם וּמַדּוּעַ הַגֶּשֶׁם לֹא מַפְסִיק, אָמַר לוֹ אֱלִיָּהוּ, חַי הַשֵּׁם שֶׁהַגֶּשֶׁם יִפָּסֵק וְכַמּוּבָן שֶׁכַּךְ הָיָה וְהַגֶּשֶׁם הִפְסִיק שָׁלֹשׁ שָׁנִים.

אֱלִיָּהוּ פָּחַד מֵאַחְאָב וַיֹּאמַר לוֹ הַשֵּׁם שֶׁיִּבְרַח לְנַחַל כְּרִית, וְתִשְׁתֶּה מֵהַנַּחַל וְעוֹרְבִים יָבִיאוּ לְךָ בָּשָׂר וְלֶחֶם בַּבֹּקֶר וּבָעֶרֶב, וְכַמּוּבָן שֶׁכַּךְ הָיָה, עַד שֶׁלְּאַחַר תְּקוּפָה נִתְיַבֵּשׁ הַנַּחַל.

אָז אָמַר לוֹ הַשֵּׁם לֵךְ לְעִיר צָרְפַתָה לְבֵיתָהּ שֶׁל אִשָּׁה אַלְמָנָה אַחַת וְהִיא תִּתֵּן לְךָ אוֹכֶל, וְלֹא יָדַע לְאִיזֶה אַלְמָנָה כַּוָּנַת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לָכֵן עָשָׂה

סִימָן כְּאֶלִיעֶזֶר עֶבֶד אַבְרָהָם, וְאָמַר אִם אֶמְצָא אַלְמָנָה אַחַת אֲבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה לִשְׁתּוֹת, וְאִם תִּתֵּן לִי הַסִּימָן הוּא שֶׁלָּהּ הִתְכַּוֵּן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, וְכָךְ עָשָׂה וַיֵּלֶךְ לְצָרְפַתָה וּמָצָא שָׁם אַלְמָנָה מְקוֹשֶׁשֶׁת עֵצִים וּבִקֵּשׁ מִמֶּנָּה לִשְׁתּוֹת וְנָתְנָה לוֹ, וְהֵבִין שֶׁהִיא הָאַלְמָנָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִתְכַּוֵּן.

לְאַחַר מִכֵּן בִּקֵּשׁ מִמֶּנָּה לֶחֶם וַתֹּאמַר לוֹ חֵי יְיָ רָעָב וְנִשְׁאַר לִי רַק קְצַת קֶמַח וְשֶׁמֶן לִבְנִי, וְחוּץ מִזֶּה אֵין לָנוּ מַה לֶּאֱכוֹל מִכַּאן וּלְהַבָּא, וְאִם אֶתֵּן לְךָ זֹאת גַּם עַכְשָׁו לֹא יִהְיֶה לָנוּ מַה לֶּאֱכוֹל וְאֵיךְ אֶתֵּן לְךָ מִזֶּה? וַיֹּאמֶר לָהּ אַל דֶּאָגָה, הַשֶּׁם יַעֲשֶׂה נֶס וְכַד הַקֶּמַח וְצַפִּחַת הַשֶּׁמֶן לֹא יִתְחַסְרוּ עַד שֶׁיִּתְחִיל הַגֶּשֶׁם בַּחֲזָרָה וְיִצְמְחוּ חִטִּים וְיִגְדְּלוּ זֵיתִים, וְכַמּוּבָן שֶׁכַּךְ הָיָה וּמִמֵּילָא נָתְנָה לוֹ לֶאֱכוֹל.

לְאַחַר מִכֵּן נִפְטַר בְּנָהּ שֶׁל הָאַלְמָנָה וַתִּתְחַנֵּן לֶאֱלִיָּהוּ עַל זֶה, וְהֶחֱיָה אֶת הַבֵּן עַל יְדֵי שֶׁשָּׁכַב עָלָיו שָׁלֹשׁ פְּעָמִים וְקָרָא אֶל הַשֵּׁם.

לְאַחַר שָׁלֹשׁ שָׁנִים שֶׁל בַּצוֹרֶת פָּגַשׁ אֱלִיָּהוּ בְּאַחְאָב וְאָמַר לוֹ בֹּא וְנִתְאַסֵּף כֻּלָּנוּ יַחַד בְּהַר הַכַּרְמֶל וְנוֹכִיחַ

פַּעַם אַחַת וּלְתָמִיד לְכֻלָּם עִם מִי הָאֱמֶת אִתִּי אוֹ עִם נְבִיאֵי הַבַּעַל, עַל יְדֵי שֶׁנָּאֱסַף אֶת כָּל יִשְׂרָאֵל לְשָׁם, וְנָבִיא שְׁנֵי פָּרִים וְכָל אֶחָד יַעֲלֶה אֶת הַפַּר לְקָרְבָּן וּלְמִי שֶׁיֵּרֵד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם לִשְׂרוֹף אֶת קָרְבָּנוֹ הַסִּימָן הוּא שֶׁאִתּוֹ הָאֱמֶת, וְהִסְכִּים.

וְנֶאֱסְפוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לְהַר הַכַּרְמֶל וּמִצַּד אֶחָד עָמְדוּ נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר, וּמִצַּד אַחַר אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וְלָקְחוּ שְׁנֵי פָּרִים תְּאוֹמִים וְעָשׂוּ לָהֶם גּוֹרָלוֹת וְאֶחָד קִבְּלוּ נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר וְאֶחָד אֱלִיָּהוּ הַנָּבִיא, וְהַפַּר שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לֶאֱלִיָּהוּ נִגַּשׁ לֶאֱלִיָּהוּ מֵעַצְמוֹ וְהָלַךְ אַחֲרָיו, אֲבָל הַפַּר שֶׁעָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לִנְבִיאֵי הַבַּעַל לֹא רָצָה לָזוּז מִמְּקוֹמוֹ וּמֵאוֹת נְבִיאֵי הַבַּעַל שֶׁהָיוּ שָׁם רָצוּ לְדָחְפוֹ אֲלֵיהֶם וְלֹא הִצְלִיחוּ לְהָזִיז אֶת רַגְלָיו מִן הָאָרֶץ, וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִיָּהוּ לֵךְ עִמָּהֶם, וַיִּפְתַּח הַפַּר אֶת פִּיו וַיֹּאמֶר לֶאֱלִיָּהוּ הֲרֵי אֲנִי וְחַבֵּרַי תְּאוֹמִים וְגָדַלְנוּ יַחַד, וּמַדּוּעַ שֶׁאֲנִי אֶפֹּל לִידֵי הָרְשָׁעִים בְּזְמַן שֶׁחַבֵּרַי נִכְנַס לְיָדְךָ, וְעַל יָדוֹ יִתְקַדֵּשׁ הַשֵּׁם וְלֹא עַל יָדִי, וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלִיָּהוּ גַּם עַל יָדְךָ יִתְקַדֵּשׁ שֵׁם הַשֵּׁם כִּי כֻּלָּם יִרְאוּ שֶׁעָלֶיךָ לֹא יוֹרֵד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם אָז יָבִינוּ שֶׁנְּבִיאֵי הַשֶּׁקֶר הֵם רְשָׁעִים וְיִתְקַדֵּשׁ שֵׁם ה', וּבְכָל זֹאת לֹא

הִסְכִּים הַפַּר שֶׁלָּהֶם לָזוּז וְאָמַר לֶאֱלִיהוּ רַק אִם אַתָּה תִּמְסְרֵנִי לִידֵיהֶם אֵלֵךְ, וְכָךְ עָשָׂה אֱלִיָּהוּ.

וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלִיָּהוּ אַתֶּם תַּקְרִיבוּ עַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁלָּכֶם בָּרִאשׁוֹנָה כִּי אַתֶּם הָרְבֵּה וַאֲנִי יָחִיד, הֵם בָּנוּ אֶת הַמִּזְבֵּחַ שֶׁלָּהֶם חָלוּל, וּלְתוֹכוֹ נִכְנַס אָדָם בְּשֵׁם חִיאֵל וְאָמְרוּ לוֹ כְּשֶׁאָנוּ נִצְעַק אֶל הַשֵּׁם שֶׁיִּשְׁלַח אֵשׁ מִיַּד תַּדְלִיק אֵשׁ, וְכָל יִשְׂרָאֵל יַחְשְׁבוּ שֶׁהָאֵשׁ הִגִּיעַ מִן הַשָּׁמַיִם וְאָנוּ נְבִיאֵי הָאֱמֶת, אֲבָל בָּא נָחָשׁ וְנָשְׁכוֹ שָׁם וּמֵת וְכָל הַנְּבִיאֵי שֶׁקֶר לֹא יָדְעוּ מִזֶּה וְהֶעֱלוּ אֶת פָּרָם עַל הַמִּזְבֵּחַ וַיִּצְעֲקוּ מֵהַבֹּקֶר עַד הַצָּהֳרַיִם לַעֲבוֹדָה זָרָה שֶׁיֵּרֵד לָהֶם אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם כְּאִלּוּ, וְהִמְתִּינוּ לְחִיאֵל שֶׁיַּדְלִיק אֶת הָאֵשׁ וְאֵין קוֹל וְאֵין עוֹנֶה, וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלִיָּהוּ בַּצָּהֳרַיִם בִּצְחוֹק, קִרְאוּ בְּקוֹל גָּדוֹל כִּי אֱלֹקִים הוּא אוּלַי יָשֵׁן הוּא וַיָּקֵץ.

וְאָז נִגַּשׁ אֱלִיָּהוּ וְהִנִּיחַ אֶת פָּרוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ שֶׁעָשָׂה מִשְׁתִּים עֶשְׂרֵה אֲבָנִים כְּמִנְיַן שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֶל הַשֵּׁם עֲנֵנִי הַשֵּׁם עֲנֵנִי וְיֵדְעוּ כֻּלָּם כִּי אַתָּה הַשֵּׁם הָאֱלֹקִים וְיֵרֵד אֵשׁ מִן הַשָּׁמַיִם וְתֹאכַל אֶת הַקָּרְבָּן, וְרָאוּ כֻּלָּם כִּי הַשֵּׁם הוּא הָאֱלֹקִים, וַיֹּאמֶר אֱלִיָּהוּ לְכָל

יִשְׂרָאֵל שֶׁיִּתְפְּסוּ אֶת נְבִיאֵי הַשֶּׁקֶר וְיִשְׁחֲטוּ אוֹתָם בְּנַחַל קִישׁוֹן וּמִיַּד אַחַר כַּךְ לְאַחַר בַּצֹּרֶת שֶׁל שָׁלֹשׁ שָׁנִים חָזַר הַגֶּשֶׁם לֵירֵד.

(מְלָכִים ט"ז י"ז)

התפילין של האור החיים הקדוש

יָמִים אֲחָדִים לִפְנֵי פְּטִירָתוֹ קָרָא רַבִּי חַיִּים לְרַעְיָיתוֹ וְאָמַר לָהּ, לְאַחַר פְּטִירָתִי אִם יִהְיֶה לָךְ מַצָּב קָשֶׁה בְּפַרְנָסָה, הָרְשׁוּת בְּיָדֵךְ לִמְכֹּר אֶת הַתְּפִלִּין שֶׁלִּי לְאָדָם עָשִׁיר הַמּוּכָן לְשַׁלֵּם סְכוּם נִכְבָּד וּמִזֶּה תִּתְפַּרְנְסִי, אוּלָם עָלַיִךְ לְהַזְהִיר אוֹתוֹ שֶׁיַּקְפִּיד מְאֹד עַל קְדוּשָׁה מְעֻלָּה כָּל עוֹד הוּא עָטוּר בָּהֶם.

כְּבָר בַּחֲדָשִׁים הָרִאשׁוֹנִים לְאַחַר פְּטִירָתוֹ סָבְלָה הָאַלְמָנָה מֵרָעָב פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, וְהָיְתָה חַיֶּבֶת לִמְכֹּר אֶת הַתְּפִלִּין, וְהֶעָשִׁיר שֶׁקָּנָה אוֹתָם קִבֵּל עַל עַצְמוֹ אֶת הַתְּנַאי שֶׁהִצִּיבוּ לוֹ, וּבְמֶשֶׁךְ כָּל הַשָּׁנִים שָׁמַר אֶת הַהַבְטָחָה שֶׁנָּתַן.

בְּאֶחָד הַיָּמִים בָּא אֵלָיו אֶחָד מִפְּקִידָיו בְּאֶמְצַע הַתְּפִלָּה כְּשֶׁהוּא עָטוּר בַּתְּפִלִּין הַקְּדוֹשִׁים הָאֵלּוּ וְסִפֵּר לוֹ עַל הַצָּעָה עִסְקִית חֲשׁוּבָה שֶׁהוּא יָכֹל לְהִתְעַשֵּׁר מִזֶּה מְאֹד, אֲבָל הוּא צָרִיךְ לַעֲנוֹת תְּשׁוּבָה עַל זֶה תֵּכֶף וּמִיַּד, הֶעָשִׁיר לֹא רָצָה לְדַבֵּר עִם הַתְּפִלִּין הָאֵלּוּ עַל כֵּן סִמֵּן לַפָּקִיד שֶׁיַּמְתִּין עַד סִיּוּם הַתְּפִלָּה שֶׁיּוֹרִיד אֶת הַתְּפִלִּין.

אֲבָל הַפָּקִיד דָּחַק בּוֹ שֶׁיַּעֲנֶה מִיָּד עַד שֶׁנִּכְנַע וְדִבֵּר עִם הַתְּפִלִּין, וּמֵאָז הִפְסִיק לְהַרְגִּישׁ קְדֻשָּׁה בַּתְּפִלִּין הָאֵלּוּ וְחָשַׁשׁ אוּלַי הֵם נִפְגְּמוּ כִּי זִלְזֵל בִּקְדוּשָׁתָם, עַל כֵּן מָסַר אֶת הַתְּפִלִּין לַסּוֹפֵר שֶׁיִּבְדֹּק אוֹתָם וּלְפֶלֶא הָיָה שֶׁהַקְלַף נִמְצָא מָחוּק לְגַמְרֵי.

הַיָּם צִיֵּת

הַמַּסָּע רְצוּף הַתְּלָאוֹת וְהַנְּסִים הִגִּיעַ סוֹף סוֹף לְיַעֲדוֹ, זֶה הָיָה מַסָּעוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים בֶּן עַטָּר, הַיָּדוּעַ בְּכִינּוּיוֹ 'אוֹר הַחַיִּים הַקָּדוֹשׁ', מִמַּרוֹקוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. שָׁנִים הִשְׁתּוֹקֵק לַעֲלוֹת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וּלְהָקִים בָּהּ

יְשִׁיבָה לְלִמּוּד הַתּוֹרָה וּלְהַחֲשַׁת הַגְּאֻלָּה. בְּסוֹף שְׁנַת תק"א זָכָה לְהַגְשִׁים אֶת חֲלוֹמוֹ.

בְּדַרְכּוֹ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִתְעַכֵּב בְּאִיטַלְיָה, שֶׁבָּהּ נָהֱנוּ הַיְּהוּדִים מִשֶּׁפַע כַּלְכָּלִי. שְׁנָתַיִם עָבָר בְּעָרֵי אִיטַלְיָה, וְהֵקִים וְעַד תּוֹמְכִים שֶׁיִּהְיֶה מְמֻנֶּה עַל מִשְׁלוֹחַ כְּסָפִים לְהַחְזָקַת הַיְּשִׁיבָה.

בְּאוֹתָם יָמִים כָּתַב בֶּאִיגֶּרְתּוֹ: "כִּי קוֹל יָצָא מִלִּפְנֵי ה' בְּלֵב כָּל בַּחוּרֵי הֶמוֹנִי עִם אֱלוֹקֵי אַבְרָהָם.... לַעֲלוֹת לְעִיר סָבִיב לָהּ.... הֵרִים לְהִתְגּוֹרֵר בְּעָפְרָהּ... לוֹמַר דַּי לְצַעַר הַפְּרִידָה שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ.

בְּמַהֲלַךְ הַמַּסָּע רָאוּ 'אוֹר הַחַיִּים' וּמָלַוּיו אֶת יַד הַהַשְׁגָּחָה. הָאֳנִיָּה הִפְלִיגָה מֵאַלֶּכְּסַנְדְּרִיָּה שֶׁבְּמִצְרַיִם כְּדֵי לַעֲגֹן בְּנָמֵל יָפוֹ. אַךְ רַב הַחוֹבֵל טָעָה וְהוֹרִיד אֶת הַנּוֹסְעִים בְּנָמֵל עַכּוֹ. לְאַחַר מִכֵּן הִתְבָּרֵר כִּי זֶה הָיָה לְטוֹבָה, שֶׁכֵּן מַגֵּפָה קָשָׁה הִשְׁתּוֹלְלָה בְּאוֹתָהּ עֵת בְּיָפוֹ וְהַפִּילָה חֲלָלִים רַבִּים.

הֶחְלִיט רַבִּי חַיִּים לְהָקִים אֶת יְשִׁיבָתוֹ בְּעַכּוֹ. הַיְּשִׁיבָה נִקְרְאָה 'כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל', וְהִיא הִתְפַּתְּחָה וְהָיְתָה לְאֶבֶן שׁוֹאֶבֶת לְתַלְמִידִים רַבִּים. בָּחֲדָשִׁים

הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל שְׁנַת תק"ב עָרַךְ רַבִּי חַיִּים מַסָּע עִם תַּלְמִידָיו אֶל קִבְרוֹת הַצַּדִּיקִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

הַמַּסָּע הִסְתַּיֵּם בְּעִיר טְבֶרְיָה, וְשָׁם פָּגַשׁ רַבִּי חַיִּים אֶת רַבִּי חַיִּים אַבּוּלָעְפְיָה הַיָּשִׁישׁ, שֶׁנִּהֵל אָז יְשִׁיבָה מֵרוּבַּת תַּלְמִידִים. קֶשֶׁר אַמִּיץ הִתְהַדֵּק בֵּין הַשְּׁנַיִם וְהֵם נִפְרְדוּ בְּחִבָּה. מִשָּׁם חָזַר רַבִּי חַיִּים עִם תַּלְמִידָיו לְעַכּוֹ.

הִגִּיעַ עֶרֶב חַג הַפֶּסַח. בֵּיתוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים הוּכָן לִקְרַאת הַחַג, אוּלָם דָּבָר אֶחָד הֵעִיב אֶת שִׂמְחָתוֹ: טֶרֶם נִמְצָא אֹרַח שֶׁיָּסֵב עִמּוֹ בְּלֵיל הַסֵּדֶר.

"כֵּיצַד אֲקַיֵּם אֶת 'כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוֹל' בְּשָׁעָה שֶׁשּׁוּם אֹרַח לֹא יִהְיֶה בְּבֵיתִי?", הִבִּיעַ אֶת צַעֲרוֹ בְּאָזְנֵי תַּלְמִידוֹ וּבִקֵּשׁ: "אָנָּא מִמְּךָ, צֵא אֶל הָרְחוֹב וְנַסֵּה לִמְצֹא אוֹרֵחַ"

הַתַּלְמִיד יָצָא וְחִפֵּשׂ, אַךְ לֹא מָצָא אֹרַח מַתְאִים. כְּמְעַט הִתְיָאֵשׁ, עַד שֶׁעָבַר לְיַד בֵּית הָעַלְמִין וְשָׁמַע קוֹל בֶּכִי חָנוּק.

חָשׁ הַתַּלְמִיד לְעֵבֶר קוֹל הַבֶּכִי, וּגִילָה בֵּין הַקְּבָרִים יְהוּדִי הַמִּתְיַפֵּחַ כַּיֶּלֶד. הוּא נִסָּה לִפְנוֹת אֶל הָאִישׁ

וּלְדוֹבְבוֹ, אַךְ הַלָּה לֹא הָיָה מְסֻגָּל לְהָשִׁיב לוֹ. פֶּרֶץ דְּמָעוֹת יָצָא מֵעֵינָיו בְּכָל פַּעַם שֶׁנִּפְסָה לְדַבֵּר. רַק מִלִּים מֻקוֹטָעוֹת נִשְׁמְעוּ מִמֶּנּוּ: "אֲבוֹי לִי... חָרַב עָלַי עוֹלָמִי... חַיֵּי אֵינָם חַיִּים"

נִרְאָה הָיָה כִּי הָאִישׁ מְבַקֵּשׁ אֶת נַפְשׁוֹ לָמוּת. תַּלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים נִרְעַד, וּמֹהֵר אֶל רַבִּי חַיִּים, לְסַפֵּר לוֹ עַל הַיְהוּדִי הַמִּסְכֵּן.

רַבִּי חַיִּים לֹא הִתְעַכֵּב. מִיַּד עָזַב אֶת הַכַּנּוֹתָיו לִקְרַאת הַחַג וּפָנָה עִם תַּלְמִידוֹ לְעֵבֶר בֵּית הָעַלְמִין. דְּבוּרוֹ הַמְלַטֵּף שֶׁל רַבִּי חַיִּים עוֹדֵד מְעַט אֶת הַיְהוּדִי, וְהוּא פָּתַח אֶת סָגוּר לִבּוֹ.

הִתְבָּרֵר שֶׁהוּא יְהוּדִי עָנִי מָרוּד, שֶׁהֶחְלִיט לְנַסּוֹת אֶת מַזָּלוֹ בְּחוּץ לְאָרֶץ. הוּא הִשְׁאִיר בָּאָרֶץ אֶת אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו, יָצָא לְחוּץ לָאָרֶץ וְעָסַק בְּמִסְחָר כַּמָּה שָׁנִים. שֵׁם רָאָה בְּרָכָה בְּמַעֲשֵׂי יָדָיו וְהִצְלִיחַ לִצְבֹּר סְכוּם נָאֶה, שֶׁבּוֹ קִוָּה לְכַלְכֵּל אֶת אִשְׁתּוֹ וִילָדָיו בְּשָׁנִים הַבָּאוֹת וְאַף לִפְתֹּחַ עֵסֶק מַצְלִיחַ.

שִׂמְחָה עֲצוּמָה מִלְּאָה אֶת לִבּוֹ כַּאֲשֶׁר הָאֳנִיָּה שֶׁבָּהּ נָסַע עָגְנָה בְּנָמֵל עַכּוֹ. הוּא כְּבָר רָאָה בְּעֵינֵי רוּחוֹ אֶת

שִׂמְחַת בְּנֵי בֵּיתוֹ לְמַרְאָה הָאַרְנָק הַתָּפוּחַ שֶׁהֵבִיא עִמּוֹ. וּפִתְאֹם שֹׁד וְשָׁבַר! בְּרִדְתּוֹ מִן הָאֲנִיָּה אֶל הַסִּירָה שֶׁהוֹבִילָה אֶת הַנּוֹסְעִים אֶל הַחוֹף, נִשְׁמַט הָאַרְנָק וְצָלַל בִּמְצוּלוֹת הַיָּם.

שׁוּב פָּרַץ הָאִישׁ בְּבֶכִי קוֹרֵעַ לֵב וְהוֹסִיף כִּי בְּאַרְנָק הָיָה גַּם סְכוּם כֶּסֶף גָּדוֹל שֶׁנִּתְבַּקֵּשׁ לְהַעֲבִיר לְכַלָּה יְתוֹמָה וַעֲנִיָּיה. "כֵּיצַד אוּכַל לְהַרְאוֹת אֶת פָּנַי לְפָנֵי הַכַּלָּה וּמִשְׁפַּחְתָּהּ וּמָה יֹאמְרוּ אִשְׁתִּי וְיַלְדַי?!", יִיבֵּב הָאִישׁ, בְּעוֹד רַבִּי חַיִּים מַבִּיט בּוֹ בְּעֵינַיִם רַחֲמָנִיּוֹת.

פִּתְאֹם פָּנָה רַבִּי חַיִּים אֶל הָאִישׁ: "בָּא עִמִּי אֶל הַחוֹף" מֻפְתָּע הִבִּיט בּוֹ הֲלֹה כְּלֹא מֵבִין, אַךְ נַעֲנָה וְהָלַךְ אַחֲרָיו.

בֶּהַגִּיעָם אֶל הַחוֹף אָמַר רַבִּי חַיִּים: "עוֹד מְעַט יַעֲלֶה הַיָּם אֶל הַחוֹף אוֹצָרוֹת רַבִּים מֵימֵי קֶדֶם. בֵּין הַחֲפָצִים תּוּכַל לִמְצֹא אֶת אַרְנָקְךָ, אוּלָם עָלֶיךָ לְהִזָּהֵר לָקַחַת אֶת הָאַרְנָק שֶׁלְּךָ בִּלְבַד וְלֹא דָּבָר זוּלָתוֹ. הַתִּזְכּוֹר זֹאת?". הָאִישׁ הִנְהֵן בַּהַסְכָּמָה.

רַבִּי חַיִּים נָשָׂא תְּפִלָּה חֲרִישִׁית וְצִוָּה עַל הַיָּם לְהוֹצִיא אֶל הַחוֹף אֶת כָּל הָאוֹצָרוֹת שֶׁשָּׁלָל. לְנֶגֶד

עֵינֵיהֶם הַמִּשְׁתָּאוֹת שֶׁל הָאִישׁ וְתַלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי חַיִּים הֵחֵלוּ הַמַּיִם לִגְעֹשׁ וּלְבְעְבַּע, וְכַעֲבֹר רֶגַע הֵחֵלוּ לַצוּף וְלַעֲלוֹת חֲפָצִים רַבִּים, וּבָהֶם דְּבָרֵי כֶּסֶף וְזָהָב, תִּבּוֹת עַתִּיקוֹת וְכֵלִים. בֵּינֵיהֶם נִרְאָה הָאַרְנָק שֶׁנִּשָּׂא עַל הַגַּלִּים הַיִּשֵּׁר לְעֵבֶר בְּעָלָיו.

הָאִישׁ לֹא הֶאֱמִין לְמַרְאֵה עֵינָיו. הוּא זָכַר אֵת דִּבְרֵי רַבִּי חַיִּים וְהֵרִים רַק אֶת הָאַרְנָק. הוּא פָּתַח אוֹתוֹ בַּהִתְרַגְּשׁוּת וְהָיָה מְאֻשָּׁר לְגַלּוֹת כִּי כָּל מַטְבְּעוֹת הַכֶּסֶף נִמְצְאִים בּוֹ וְלֹא חָסֵר דָּבָר. רַבִּי חַיִּים הִתְפַּלֵּל שֵׁנִית, וְהַגַּלִּים בָּאוּ וְלָקְחוּ עִמָּם אֵת הַחֲפָצִים בַּחֲזָרָה לִמְצוּלוֹת הַיָּם.

בְּעוֹדוֹ מִתְקַשֶּׁה לְהָכִיל אֵת גֹּדֶל הַנֵּס פָּנָה הָאִישׁ בְּהִתְרַגְּשׁוּת אֶל רַבִּי חַיִּים וְאָמַר: "כֵּיצַד אוּכַל לְהוֹדוֹת לְךָ, רַבִּי?".

חִיּוּךְ רְחָב הִתְפַּשֵּׁט עַל פָּנָיו שֶׁל רַבִּי חַיִּים וְהוּא אָמַר: "טוֹבָה גְּדוֹלָה תַּעֲשֶׂה עִמִּי אִם תּוֹאִיל לִהְיוֹת אוֹרְחִי הַלַּיְלָה, בְּלֵיל הַסֵּדֶר" הָאִישׁ נַעֲנָה בַּשִּׂמְחָה, וּבְלֵיל הַסֵּדֶר קָשֶׁה הָיָה לָדַעַת מִי מְאֻשָּׁר יוֹתֵר -

הַיְהוּדִי שֶׁמָּצָא אֶת אַרְנָקוֹ אוֹ 'אוֹר הַחַיִּים' שֶׁמָּצָא אֹרַח לַחַג.